

Månadsrapport

Januari – oktober 2024

1 Medarbetare

Region Hallands personalomsättning minskar, vilket är en trend som har hållit i sig sedan slutet av förra året. Det är både den externa och interna personalomsättningen som minskar. Sjukfrånvaron har legat på en relativt stabil nivå sedan en tid tillbaka och landar marginellt högre än föregående år. Det syns främst en minskning inom korttidssjukfrånvaron. Kostnader för inhyrda läkare och sjuksköterskor har också minskat sedan slutet av 2023, en trend som syns inom samtliga förvaltningar.

1.1 Personalomsättning

Indikator	Utfall	Målvärde
 Personalomsättning	11,1 %	11 %

Region Hallands personalomsättning fortsätter att minska, en trend som har hållit i sig sedan slutet på förra året och börjar, efter en uppgång i pandemins kölvatten, närma sig ett slags normalläge. Den totala personalomsättningen har minskat med cirka 2,3 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år och hamnar strax över målvärdet.

Det är både den externa och interna personalomsättningen som minskar med 1 respektive 1,7 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år. Pensionsavgångarna ligger på relativt oförändrad nivå sedan en lång tid tillbaka och ökar marginellt från förra året med 0,3 procentenheter.

Även om det har skett en minskad personalomsättning i majoriteten av förvaltningarna så finns det fortsatt en stor variation i omsättning inom verksamheterna. Det syns även en fortsatt variation mellan yrkesgrupper där arbetet med att stärka kompetensförsörjningen inom vissa yrken har och kommer fortsatt att vara en viktig del framöver.

Vissa trender kopplat till personalomsättningen fortsätter, bland annat att kvinnors personalomsättning fortsatt är högre än mäns, även om skillnaden har minskat det senaste året.

1.2 Sjukfrånvaro

Indikator	Utfall	Målvärde
 Sjukfrånvaro	5,9 %	5,2 %

Region Hallands sjukfrånvaro har legat på en relativt stabil nivå sedan en tid tillbaka och landar på 5,9 procent för perioden, vilket är en marginell ökning med 0,1 procentenhet jämfört med motsvarande period föregående år och fortsatt över målvärdet på 5,2 procent. Det sker en minskning i korttidssjukfrånvaron (sjukdag 1–14) jämfört med föregående år, medan både mellan- (sjukdag 15–90) och långtidssjukfrånvaro (sjukdag 91-) ökar något. Det finns fortsatt en variation i sjukfrånvaron mellan förvaltningar och yrkesgrupper. Det är fortsatt de yngre åldersgrupperna som har högst korttidssjukfrånvaro medan de äldre har högre långtidssjukfrånvaro. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro än män.

1.3 Inhyrd personal

Indikator	Utfall	Målvärde
 Bemanningskostnader - läkare och sjuksköterskor i relation till totala personalkostnader i vårdförvaltningarna	3,9 %	2 %

Kostnader för inhyrda läkare och sjuksköterskor minskar i Region Halland sedan slutet av 2023 och R12-värdet för kostnaderna har minskat med cirka 70 mnkr jämfört med samma period föregående år. Även hyrkostnaderna i relation till totala personalkostnader har minskat jämfört med motsvarande period föregående år och landar på 3,9 procent. Hittills under året syns en minskande trend inom samtliga förvaltningar där olika insatser gjorts för att minska dessa kostnader. Enligt statistik från SKR har majoriteten av regionerna lyckats sänka sina kostnader för inhyrd personal och Region Halland har minskat kostnaderna något mer jämfört med riksnittet.

Det är både kostnaden för inhyrda sjuksköterskor och läkare som minskar under perioden.

2 Ekonomi

2.1 Prognos

De ekonomiska resultaten har under pandemiåren (2020–2022) varit rekordhög i kommuner och regioner, så även i Halland. Det starka utgångsläget har varit en viktig faktor för att kunna klara nuvarande svårare ekonomiska tider.

År 2024 har präglats av lågkonjunktur och en minskad sysselsättning på arbetsmarknaden som helhet. Detta har resulterat i en svag ökning av skatteunderlaget, men också i att inflationstakten har återgått till att ligga nära Riksbankens mål om prisstabilitet. Däremot är regionernas pensionskostnader fortsatt rekordhög 2024 eftersom inflationen påverkar med ett års eftersläpning. Med en dämpad inflationstakt kommer pensionskostnaderna att minska 2025. Nästa år förväntas läget på arbetsmarknaden förbättras, en stigande sysselsättning ger då en snabbare ökning av skatteunderlaget än i år. Data för svensk ekonomi vittnar ännu inte om någon konjunkturuppgång. SKR:s bedömning enligt den senaste ekonomirapporten (oktober 2024) är dock att botten nu är nådd och att konjunkturen snart stärks.

I år har inflationen fortsatt att avta i det stora flertalet länder världen över. I flera viktiga valutaområden, bland annat majoriteten inom OECD, åtföljs den sjunkande inflationen nu av penningpolitiska lättnader i form av sänkta styrräntor. Det finns dock orosmoln, som den betydande uppgången i globala fraktpriser och krigerna i Mellanöstern och Ukraina, som kan driva upp inflationen, exempelvis genom högre energipriser.

För andra året i rad räknar alla regioner med negativt resultat och sammantaget bedöms resultatet bli -12 miljarder kronor. Dessa uppgifter bygger på regionernas prognoser efter augusti månad. Här hade Region Halland det minst negativa resultatet (-16 mkr). Den enskilt viktigaste förklaringen till regionernas negativa resultat är höga pensionskostnader som beror på inflationen. Enligt den senaste bedömningen räknar merparten av regionerna med att få ett positivt resultat 2025, detta förutsätter dock en mycket återhållsam kostnadsutveckling.

Region Halland har för 2024 beslutat om en negativ budget med ett budgeterat resultat på -686 mkr. Regionens resultat för 2024 prognostiseras till 59 mkr vid årets slut, vilket innebär en positiv avvikelse mot årsbudgeten med 746 mkr.

Positiva prognostiserade budgetavvikelser finns inom Regiongemensamma kostnader och finansiering (868 mkr), Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsfinansiering (14 mkr), Närsjukvården (10 mkr), Regionkontoret (6 mkr), Regionservice (5 mkr), Kollektivtrafiken (5 mkr) samt Kultur och skola (3 mkr). Två driftnämnder prognostiserar underskott mot budget, dessa är Hallands sjukhus (-157 mkr) och Psykiatrin (-8 mkr). Övriga driftnämnder och verksamheter prognostiserar att budgeten kan hållas. Jämfört med prognosen efter augusti månad har det prognostiserade resultatet och budgetavvikelsen förbättrats med 76 mkr. Det är endast inom Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsfinansiering som prognosen har försämrats (-28 mkr).

Det största överskottet mot budget prognostiseras inom Regiongemensamma kostnader och finansiering med 868 mkr. Största förklaringsposten består av generella statsbidrag och kostnads- och intäktsutjämnningen som prognostiserar överskott med 423 mkr. Här ingår bland annat sektorsbidragen om 9 miljarder kronor, där regionens del uppgår till 298 mkr. Den positiva utvecklingen på aktiemarknaden har också bidragit till det prognostiserade överskottet. Då regionens finansiella placeringar har ökat i värde jämfört med ingångsvärdet

vid årets början, har en orealiserad vinst redovisats som en finansiell intäkt (197 mnkr). Övriga finansiella intäkter såsom räntor och faktiska reavinster avseende sålda värdepapper prognostiserar överskott mot budget (219 mnkr). Vidare beräknas överskott för statsbidraget inom läkemedelsförmånen (60 mnkr) och skatteintäkter (9 mnkr), medan underskott beräknas för pensioner (-86 mnkr).

Störst underskott mot budget prognostiseras inom Driftnämnden Hallands sjukhus med 157 mnkr, vilket främst förklaras av underskott inom regionvården (110 mnkr). Förklaringen är att fler patienter behöver regionvård och att den genomsnittliga kostnaden per vårdtillfälle har ökat, beroende dels på avtalade prisökningar, dels på en anhopning av vårdbehov med höga kostnader såsom lever- och lungtransplantationer och brännskadevård. Även inom Hallands sjukhus egen verksamhet prognostiseras underskott (47 mnkr), prognosen har här förbättrats med 14 mnkr jämfört med prognosen efter augusti månad. Underskottet inom den egna verksamheten förklaras främst av merkostnader för inhyrd personal. Även Driftnämnden Psykiatri prognostiserar underskott mot budget med 8 mnkr, vilket förklaras av kostnader för köpt rättspsykiatrisk vård.

Regionens nettokostnader beräknas öka med 7,9 procent under 2024 i jämförelse med föregående år, vilket kan jämföras med en budgeterad ökning på 6,8 procent. Nettokostnadsökningen under 2024 förklaras främst av ökade kostnader för slutenvård, ökade kostnader för pensioner och pensionsskuldens ökning, samt kostnader för regionvård och läkemedel. Motsvarande ökning föregående år uppgick till 14,9 procent enligt 2023 års bokslut. (Nettokostnaden är skillnaden mellan verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader.)

Skatt och statsbidrag beräknas öka med 6,3 procent under 2024 i jämförelse med föregående år. Jämfört med 2023 beräknas skatteintäkterna endast öka med 2,6 procent (5,8 procent föregående år) och generella statsbidrag och utjämning beräknas öka med 20,0 procent. Det är förstärkningen av det generella statsbidraget samt de båda sektorsbidragen som gör att årets totala ökning hamnar på en ”normal” nivå (6,3 procent). Motsvarande ökning föregående år av skatt och statsbidrag uppgick till 5,3 procent enligt 2023 års bokslut.

2.2 Investeringar

Årets investeringsbudget uppgår till 1 075 mnkr. Periodens investeringar till och med oktober månad uppgår till 495 mnkr, vilket är 41 mnkr högre än föregående års utfall för motsvarande period. Investeringsprognosen efter oktober månad uppgår till 837 mnkr, vilket är 239 mnkr lägre än budget. 2023 års investeringsutfall uppgick till 708 mnkr. Årets prognostiserade investeringar består av följande delposter, fastighetsinvesteringar 447 mnkr och utrustning/inventarier 389 mnkr.

Störst prognostiserat överskott mot budget, det vill säga ej genomförda investeringar, återfinns inom utrustning och inventarier (111 mnkr), där Driftnämnden Hallands sjukhus står för den största delposten (35 mnkr). Avvikelsen beror bland annat på framflyttad reinvestering av operationsrobot inom Hallands sjukhus (20 mnkr) samt att några upphandlingar har försenats och blir av först nästa år. Inom Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa står motsvarande delpost för 24 mnkr. ADH beskriver att det är långa leveranstider avseende ambulansfordon och tre ambulanser (11 mnkr) kommer inte att hinna levereras innan årsskiftet. Inom Regionkontoret finns det också investeringar som skjuts till kommande år, bland annat bredbandsutbyggnad (14 mnkr) samt den sista delen av investeringen i FVIS (14

mnkr) som inte kommer falla ut förrän efter driftstarten av Cosmic under 2025. Även inom fastighetsinvesteringar prognostiseras överskott mot budget, det vill säga ej genomförda investeringar (109 mnkr). När det gäller större fastighetsinvesteringar är det vanligt att det blir en viss tidsförskjutning mellan åren. Med anledning av regionfullmäktiges beslut att renovera alla sjukhusområden har vissa planerade investeringar stoppats, bland annat nybyggnation för BUP i Halmstad (64 mnkr i prognostiserad avvikelse) och paviljong för dietisterna i Varberg (48 mnkr).

2.3 Balanskravsresultat

Regionen har inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år, fram till och med bokslutet för 2022. Balanskravsresultatet för 2023 var negativt och uppgick till -11 mnkr. Regionen har åberopat synnerliga skäl för att inte återställa 2023 års resultat. Jämfört med årets uppföljningsrapport efter åtta månader har balanskravsresultatet förbättrats med 97 mnkr. Nu liggande prognos för innevarande år skulle innebära ett negativt balanskravsresultat uppgående till 137 mnkr. Vid ett negativt balanskravsresultat 2024, kommer regionen att åberopa synnerliga skäl med hänvisning till regionens starka finansiella ställning.

Regionen har redan i budgeten för 2024 åberopat synnerliga skäl då årets budget är negativ (-686 mnkr efter beslut om resultathantering). I dokumentet Mål och budget 2024 beskrivs förfarandet utförligare, se följande beskrivning från detta dokument: ”Region Halland budgeterar ett negativt resultat 2024, därefter från 2025 och framåt budgeteras återigen positiva resultat. De negativa resultaten förklaras av tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionskuldens uppräknings utifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot eget kapital genom att åberopa synnerliga skäl att inte återställa ett negativt resultat i enlighet med kommunallagen.” Region Halland har en mycket god, både kortsiktig och långsiktig, finansiell handlingsberedskap samt därmed också en definitionsmässigt stark finansiell ställning. Denna ekonomiska situation har uppnåtts genom medveten hushållning av resurser över tid, både för att klara framtida åtaganden och för att kunna hantera tillfälliga konjunktursvängningar.